

Sbírka soudních rozhodnutí

STANOVISKO GENERÁLNÍHO ADVOKÁTA
MACIEJE SZPUNARA
přednesené dne 20. června 2018¹

Věc C-379/17

Società Immobiliare Al Bosco Srl

[žádost o rozhodnutí o předběžné otázce podaná Bundesgerichtshof (Spolkový soudní dvůr, Německo)]

„Řízení o předběžné otázce – Soudní spolupráce v občanských věcech – Uznávání a výkon rozhodnutí – Lhůta pro výkon rozhodnutí o zabavení majetku stanovená v právu dožádaného státu – Použitelnost této lhůty na exekuční titul, který byl přijat v jiném členském státě a prohlášen za vykonatelný v dožádaném státě“

I. Úvod

1. V rámci nařízení (ES) č. 44/2001² může být rozhodnutí o zajišťovacím zabavení majetku vydané v jednom členském státě v zásadě vykonáno v jiném členském státě poté, co bylo v naposled uvedeném státě prohlášeno za vykonatelné. Podmínky výkonu rozhodnutí o zajišťovacím zabavení majetku však vykazují značné rozdíly. Není tedy snadné určit, která ustanovení práva členského státu, v němž je žádáno o výkon rozhodnutí, mají být použita při výkonu zahraničních rozhodnutí. Věc projednávaná v původním řízení spadá právě do tohoto kontextu.

2. Projednávaná žádost o rozhodnutí o předběžné otázce Soudnímu dvoru umožní vyjádřit se k otázce, zda se podle právní úpravy obsažené v nařízení č. 44/2001 ustanovení vnitrostátního práva členského státu, v němž se žádá o výkon rozhodnutí, které stanoví lhůtu, během níž musí věřitel provést výkon rozhodnutí o zajišťovacím zabavení majetku, použije na taková rozhodnutí vydaná v jiných členských státech.

3. Přesněji řečeno, předkládající soud má pochybnosti týkající se použitelnosti ustanovení německého práva, a sice § 929 odst. 2 Zivilprozessordnung (občanský soudní řád, dále jen „ZPO“), v rámci původního řízení, které se týká výkonu rozhodnutí o zajišťovacím zabavení majetku vydaného italskými orgány³.

1 – Původní jazyk: francouzština.

2 – Nařízení Rady (ES) ze dne 22. prosince 2000 o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech (Úř. věst. 2001, L 12, s. 1; Zvl. vyd. 19/04, s. 42).

3 – Pokud je mi známo, projednávaná věc umožňuje Soudnímu dvoru podruhé vykládat pravidla v oblasti uznávání a výkonu zahraničních rozhodnutí v rámci řízení, ve kterém lze použít ustanovení ZPO týkající zajišťovacího zabavení majetku. Viz rozsudek ze dne 10. února 1994, Mund & Fester (C-398/92, EU:C:1994:52).

4. Rozsudek, který Soudní dvůr v této věci vydá, je ovšem relevantní i pro jiné členské státy než členské státy dotčené v projednávané věci. Jde totiž o problematiku, která je potencionálně významná pro všechny členské státy, jejichž vnitrostátní právo stanoví lhůtu pro podání žádosti o výkon rozhodnutí o zajišťovacím zabavení majetku. Tento problém by ostatně vyvstal rovněž v rámci nařízení (EU) č. 1215/2012⁴, které nahradilo nařízení č. 44/2001.

II. Právní rámec

A. Unijní právo

1. Nařízení č. 44/2001

5. Kapitola III nařízení č. 44/2001, která obsahuje články 32 až 58 tohoto nařízení, upravuje v zásadě uznávání a výkon rozhodnutí vydaných soudy členských států, včetně řízení o vykonatelnosti.

6. Podle čl. 38 odst. 1 nařízení č. 44/2001:

„Rozhodnutí vydané v jednom členském státě, které je v tomto státě vykonatelné, bude vykonáno v jiném členském státě poté, co zde bylo na návrh kterékoli zúčastněné strany prohlášeno za vykonatelné.“

2. Nařízení č. 1215/2012

7. Kapitola III nařízení č. 1215/2012 obsahuje články 36 až 57 a týká se uznávání a výkonu rozhodnutí vydaných soudy členských států. Při přijetí nařízení č. 1215/2012 se však unijní zákonodárce rozhodl zavést systém automatického uznávání a výkonu. Za tímto účelem článek 39 nařízení č. 1215/2012 stanoví, že rozhodnutí vydaná v jiných členských státech mohou být vykonávána, aniž je vyžadováno provedení řízení o vykonatelnosti.

8. Kromě toho, čl. 41 odst. 1 nařízení č. 1215/2012 zní takto:

„Pokud nestanoví tento oddíl jinak, řídí se řízení o výkonu rozhodnutí vydaných v jiném členském státě právem dožádaného členského státu. Rozhodnutí vydané v některém členském státě, které je vykonatelné v dožádaném členském státě, se v něm vykoná za stejných podmínek jako rozhodnutí v něm vydávaná.“

B. Německé právo

9. Ustanovení § 929 odst. 2 ZPO stanoví:

„Výkon příkazu k zajišťovacímu zabavení nemovitosti není přípustný, pokud uplynul měsíc ode dne, ve kterém byl příkaz vydán nebo oznámen účastníkovi řízení, na jehož žádost byl vydán.“

10. Kromě toho podle § 932 odst. 1 a 3 ZPO:

„(1) Výkon příkazu k zajišťovacímu zabavení nemovitosti [...] nastává zapsáním hypotéky k zajištění pohledávky [...].“

⁴ – Nařízení Evropského parlamentu a Rady ze dne 12. prosince 2012 o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech (Úř. věst. 2012, L 351, s. 1).

[...]

(3) Žádost o zapsání hypotéky je ve smyslu § 929 odst. 2 a odst. 3 považována výkon příkazu k zajišťovacímu zabavení majetku.“

III. Skutkový stav ve věci v původním řízení

11. Dne 19. listopadu 2013 dosáhla Società Immobiliare Al Bosco Srl, společnost založená podle italského práva, před Tribunale di Gorizia (soud prvního stupně v Gorizii, Itálie) zajišťovacího zabavení majetku („sequestro conservativo“) až do částky 1 000 000 eur na movité a nemovité věci Guntera Hobera (dále jen „odpůrce“).

12. Rozhodnutím ze dne 22. srpna 2014 prohlásil příslušný soud toto rozhodnutí za vykonatelné v Německu.

13. O více než osm měsíců později, dne 23. dubna 2015, navrhovatelka požádala o zapsání zajišťovací hypotéky na nemovitost nacházející se v Německu, která patří odpůrci.

14. Tento návrh na zapsání hypotéky na nemovitost byl zamítnut soudem prvního stupně.

15. Odvolací soud následně zamítl odvolání navrhovatelky podané proti tomuto rozhodnutí. Tento soud měl za to, že hypotéka neměla být zapsána z důvodu, že navrhovatelka nedodržela lhůtu v délce jednoho měsíce stanovenou v § 929 odst. 2 ZPO.

16. Podle názoru odvolacího soudu se vykonatelnost přiznaná rozhodnutí vydanému v jiném členském státě článkem 38 nařízení Rady č. 44/2001 v zásadě shoduje s vykonatelností rozhodnutí přiznanou příslušnému tuzemskému titulu. Dále se domnívá, že vykonatelnost rozhodnutí, která byla vydána v jiných členských státech, se jako taková řídí *lege fori*.

17. Podle odvolacího soudu je kromě toho zajišťovací zabavení majetku podle italského práva (sequestro conservativo) podobné příkazu k zajišťovacímu zabavení majetku podle německého práva. Z důvodu této podobnosti je proto ve věci v původním řízení třeba dodržet procesní ustanovení, která se použijí na tento typ rozhodnutí, a tudíž § 929 odst. 2 ZPO.

18. Kasačním opravným prostředkem, který byl prohlášen za přípustný odvolacím soudem a podán k Bundesgerichtshof (Spolkovému soudnímu dvoru, Německo) se navrhovatelka nadále domáhá zápisu hypotéky k zajištění pohledávky.

IV. Předběžná otázka a řízení před Soudním dvorem

19. Za těchto podmínek se Bundesgerichtshof (Spolkový soudní dvůr) rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžnou otázku:

„Je slučitelné s čl. 38 odst. 1 nařízení č. 44/2001 použít lhůtu stanovenou v právních předpisech vykonávajícího státu, na základě které po uplynutí určité doby již není možno vykonat exekuční titul, rovněž na funkčně srovnatelný exekuční titul, který byl vydán v jiném členském státě a ve vykonávajícím státě uznán a prohlášen za vykonatelný?“

20. Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce došla kanceláři Soudního dvora dne 26. června 2017.

21. Písemné vyjádření bylo předloženo pouze Komisí. Jednání konaného dne 11. dubna 2018 se zúčastnily německá vláda a Evropská komise.

V. Analýza

22. Podstatou předběžné otázky předkládajícího soudu je, zda je použití lhůty stanovené právem členského státu výkonu, podle kterého rozhodnutí o zajišťovacím zabavení majetku již není možno vykonat po uplynutí určité doby, na rozhodnutí vydané v jiném členském státě v souladu s čl. 38 odst. 1 nařízení č. 44/2001.

23. Aby bylo možné odpovědět na předběžnou otázku takto formulovanou předkládajícím soudem, je třeba v zásadě určit, zda se ustanovení práva členského státu výkonu, podle něhož již nemůže být rozhodnutí o zajišťovacím zabavení majetku vykonáno po uplynutí určité doby, váže k vykonatelnosti rozhodnutí, která je upravena právními předpisy členského státu, ve kterém bylo toto rozhodnutí vydáno (členský stát původu), anebo zda toto ustanovení musí být považováno za normu práva členského státu, v němž bylo žádáno o výkon rozhodnutí (dožádaný členský stát), která se týká samotného výkonu.

24. Předkládající soud vychází z předpokladu, že italské zajišťovací zabavení majetku je z hlediska jeho funkce třeba považovat za příkaz k zajišťovacímu zabavení majetku podle německého práva. V této souvislosti má předkládající soud pochybnosti o tom, zda se v projednávané věci podmínky výkonu italského rozhodnutí v Německu řídí ustanoveními německého práva v oblasti výkonu rozhodnutí o zajišťovacím zabavení majetku.

25. Předkládající soud na jedné straně uvádí, že z právně technického hlediska se lhůta stanovená v § 929 odst. 2 ZPO – na rozdíl například od ustanovení o promlčení nároků přiznaných rozhodnutím – nemá spojitost s hmotněprávními předpisy. Z tohoto hlediska tato lhůta podle jeho názoru může spadat do oblasti působnosti právních předpisů v oblasti samotného výkonu, který není upraven nařízením č. 44/2001.

26. Na druhé straně tento soud uznává, že použití lhůty stanovené v § 929 odst. 2 ZPO má za následek, že vykonatelnost exekučního titulu končí uplynutím určité doby. Ve výsledku má tato lhůta stejné účinky jako zrušení exekučního titulu v řízení o opravném prostředku. Předkládající soud si v tomto ohledu klade otázku, zda by takové časové omezení rozhodnutí o zajišťovacím zabavení majetku podle právních předpisů dožádaného členského státu mohlo být neslučitelné s judikaturou Soudního dvora, podle které použití procesních ustanovení vykonávajícího členského státu nesmí zpochybnit zásady stanovené v nařízení č. 44/2001

A. Stanoviska účastníků řízení

27. Německá vláda zaprvé uvádí, že nařízení č. 44/2001 se týká pouze řízení o vykonatelnosti. Naproti tomu má za to, že výkon rozhodnutí jako takový není tímto nařízením upraven. Proto jsou rozhodnutí spadající do oblasti působnosti nařízení č. 44/2001 podle jeho názoru vykonávána v souladu s ustanoveními vnitrostátního procesního práva dožádaného členského státu, jako je § 929 odst. 2 ZPO.

28. Zadruhé německá vláda odkazuje na rozsudky *Apostolides*⁵ a *Prism Investments*⁶ a připomíná, že Soudní dvůr již uvedl, že neexistuje žádný důvod přiznat rozhodnutí při jeho výkonu účinky, které by nemělo rozhodnutí téhož druhu vydané přímo v dožádaném členském státě. Tato vláda má za to, že ve světle této judikatury má být lhůta stanovená v § 929 odst. 2 ZPO použita na rozhodnutí o zajišťovacím zabavení majetku vydané v Itálii z důvodu, že podobné rozhodnutí přijaté v Německu již nelze po uplynutí lhůty jednoho měsíce vykonat.

5 – Rozsudek ze dne 28. dubna 2009, *Apostolides* (C-420/07, EU:C:2009:271).

6 – Rozsudek ze dne 13. října 2011, *Prism Investments* (C-139/10, EU:C:2011:653).

29. Konečně, německá vláda se zatřetí s poukazem na ustanovení nařízení č. 1215/2012 domnívá, že znění čl. 41 odst. 1 druhé věty tohoto nařízení potvrzuje výše uvedené stanovisko.

30. Komise se naproti tomu domnívá, že argumentace založená zejména na rozsudku *Prism Investments*⁷ náležitě nezohledňuje přeshraniční charakter věci projednávané v původním řízení.

31. Komise připomíná, že Soudní dvůr ve své judikatuře zdůraznil, že rozlišování mezi řízením o vykonatelnosti rozhodnutí a jeho výkonem jako takovým nemůže bránit použití základních zásad vyplývajících z nařízení č. 1215/2012, zejména zásady volného pohybu soudních rozhodnutí. Proto i přesto, že by řízení o vykonatelnosti podle nařízení č. 44/2001 mělo za následek začlenění zahraničního rozhodnutí do právního řádu dožádaného členského státu, „bezvýhradné“ uplatňování práva tohoto státu by nezohledňovalo původ exekučního titulu, který má být vykonán. V projednávané věci by se mohlo ukázat, že v důsledku použití § 929 odst. 2 ZPO při výkonu rozhodnutí o zajišťovacím zabavení majetku podle italského práva již nebude možné toto rozhodnutí v dožádaném členském státě vykonat, ačkoli je vykonatelné v členském státě původu.

32. Vzhledem k pochybnostem předkládajícího soudu a argumentům předneseným zúčastněnými stranami nejprve přezkoumám otázku, zda je třeba takovou normu, která zavádí lhůtu pro podání žádosti o výkon zajišťovacího opatření, jako je § 929 odst. 2 ZPO, kvalifikovat jako procesní ustanovení *legis fori* dožádaného členského státu. Následně znovu přezkoumám poznatky vyplývající z tohoto provedení kvalifikace ve světle judikatury Soudního dvora týkající se účinků zahraničních rozhodnutí v systému nařízení č. 44/2001 v oblasti řízení o vykonatelnosti. Nakonec porovnáím předcházející úvahy s řešeními přijatými uniijním zákonodárcem v kontextu nařízení č. 1215/2012.

B. K provedení kvalifikace

1. Úvodní poznámky

33. Připomínám, že Soudní dvůr se v souvislosti s Bruselskou úmluvou⁸ domníval, že tato úmluva se omezuje na úpravu řízení o vykonatelnosti zahraničních exekučních titulů a netýká se samotného výkonu, který i nadále podléhá vnitrostátnímu právu soudu, jemuž byl předložen návrh na výkon⁹. Následně Soudní dvůr potvrdil, že tato judikatura je použitelná na nařízení č. 44/2001 v rozsahu, v němž toto nařízení také upravuje řízení o vykonatelnosti¹⁰.

34. Německá vláda v kontextu této judikatury stejně jako předkládající soud uvádí, že § 929 odst. 2 ZPO je podle německých právních předpisů pokládán za ustanovení procesního práva. Lhůta stanovená tímto ustanovením by tudíž mohla – alespoň podle názoru předkládajícího soudu – spadat do oblasti působnosti právních předpisů v oblasti samotného výkonu, který není upraven nařízením č. 44/2001.

7 – Rozsudek ze dne 13. října 2011, *Prism Investments* (C-139/10, EU:C:2011:653).

8 – Bruselská úmluva ze dne 27. září 1968 o příslušnosti a výkonu rozhodnutí v občanských a obchodních věcech (Úř. věst. 1972, L 299, s. 32).

9 – Viz rozsudky ze dne 2. července 1985, *Deutsche Genossenschaftsbank* (148/84, EU:C:1985:280, bod 19); ze dne 3. října 1985, *Capelloni a Aquilini* (119/84, EU:C:1985:388, bod 16); ze dne 4. února 1988, *Hoffmann* (145/86, EU:C:1988:61, bod 27); jakož i ze dne 29. dubna 1999, *Coursier* (C-267/97, EU:C:1999:213, bod 28).

10 – Viz rozsudky ze dne 28. dubna 2009, *Apostolides* (C-420/07, EU:C:2009:271, bod 69), a ze dne 13. října 2011, *Prism Investments* (C-139/10, EU:C:2011:653, bod 40).

35. V této souvislosti poznamenávám, že většina pojmů, které unijní zákonodárce použil v aktech spadajících do oblasti soudní spolupráce v občanských věcech, včetně nařízení č. 44/2001, má autonomní povahu¹¹. Kvalifikace takových norem, jako je § 929 odst. 2 ZPO, v kontextu vnitrostátních právních předpisů tudíž nemůže být rozhodující pro vyřešení právního problému uvedeného v rámci předběžné otázky.

36. Kromě toho pro účely použití nařízení č. 44/2001 není pro zodpovězení předběžné otázky rozhodující ani autonomní kvalifikace § 929 odst. 2 ZPO jako „normy procesního práva“. V projednávané věci nebylo zpochybněno, že italské právo také stanoví lhůtu pro podání žádosti o výkon rozhodnutí o zajišťovacím zabavení majetku. Nic nenasvědčuje tomu, že by ustanovení, které stanoví takovou lhůtu, nemohlo být také kvalifikováno jako „norma procesního práva“, stejně jako § 929 odst. 2 ZPO. Rozhodující je totiž otázka, zda se podle autonomní kvalifikace má toto ustanovení ZPO použít při výkonu rozhodnutí o zajišťovacím zabavení majetku, která byla vydána v jiných členských státech, v Německu¹².

37. Předkládající soud se domnívá, že není třeba posuzovat otázku, zda i italské právo stanoví lhůtu k podání žádosti o výkon rozhodnutí o zajišťovacím zabavení majetku.

38. Přesněji řečeno, tento soud tvrdí, že německý orgán, který je pověřen vedením katastru nemovitostí, v rámci původního řízení nemůže určit, zda právo členského státu, ve kterém bylo rozhodnutí vydáno, stanoví lhůtu pro výkon, ani podmínky tohoto výkonu, a ani nesmí použít normu cizího práva. Pokud jde o řízení prováděné tímto orgánem, relevantní je pouze otázka, zda musí být použit § 929 odst. 2 ZPO či nikoli. Konečně, pokud by tento exekuční titul již nemohl podléhat nucenému výkonu z důvodu uplynutí lhůty stanovené v italských právních předpisech, dlužník by tuto skutečnost musel uplatnit v oprávněném prostředku podaném proti prohlášení vykonatelnosti.

39. Předkládající soud se tedy domnívá, že lhůta stanovená v italských právních předpisech se mimo řízení o výkon vztahuje také na rozhodnutí, o jehož výkon se žádá v hlavním řízení. Z toho vyplývá, že na rozhodnutí o zajišťovacím zabavení majetku vydané v zahraničí se na německém území vztahují dva režimy, které byly zavedeny členským státem původu na straně jedné a dožádaným členským státem na straně druhé.

40. V této souvislosti si kladu otázku, zda dodržení tohoto dvojího požadavku ze strany věřitele nepředstavuje slabé místo výkladu, podle něhož by měl být § 929 odst. 2 ZPO použit jako norma *legis fori* v oblasti samotného výkonu zahraničních rozhodnutí o zajišťovacím zabavení majetku. V tomto případě by bylo na jedné straně ustanovení německého práva, které stanoví lhůtu pro podání žádosti o výkon, uplatňováno jako ustanovení upravující výkon jako takový. Na druhé straně by se ustanovení práva členského státu původu, které zavádí podobnou lhůtu, použilo jakožto norma určující vykonatelnost zahraničního rozhodnutí¹³.

41. Ve světle tohoto konstatování mám pochybnosti, zaprvé pokud jde o vztah mezi vykonatelností rozhodnutí o zajišťovacím zabavení majetku posuzovanou podle ustanovení práva členského státu původu, které stanoví lhůtu pro podání žádosti o výkon tohoto rozhodnutí, na straně jedné a omezením účinného výkonu prostřednictvím podobné lhůty stanovené ustanovením dožádaného členského státu na straně druhé.

11 – Viz mé stanovisko ve věci Mahnkopf (C-558/16, EU:C:2017:965, bod 32). Viz rovněž mé stanovisko přednesené ve věci Hösizig (C-222/15, EU:C:2016:224, body 31 a 47).

12 – V této souvislosti poznamenávám, že právní věda není jednotná, pokud jde o použití ustanovení vnitrostátního práva, která stanoví lhůtu pro podání žádosti o výkon zajišťovacího opatření při výkonu zahraničních rozhodnutí. Někteří autoři se přiklání k názoru, že taková ustanovení by v tomto případě neměla být použita. Viz zejména Kropholler, J., von Hein, J., *Europäisches Zivilprozessrecht*: Kommentar zu EuGVO, Lugano-Übereinkommen, 9. vyd., Verlag Recht und Wirtschaft, C.H. Beck, Frankfurt-sur-le-Main, 2011, s. 615 a 616, bod 10. *A contrario*, viz Schack, H., *Internationales Zivilverfahrensrecht mit internationalem Insolvenz- und Schiedsverfahrensrecht*, C.H. Beck, Munich, 2014, bod 1066.

13 – V tomto smyslu, pokud jde o vykonatelnost rozhodnutí, jehož výkon je žádán podle nařízení č. 44/2001, viz rozsudek ze dne 13. října 2011, Prism Investments (C-139/10, EU:C:2011:653, body 37 a 39).

42. Zadruhé si kladu otázku, zda se takové ustanovení, jako je § 929 odst. 2 ZPO, může ze systematického hlediska použít izolovaně, bez ohledu na přeshraniční kontext a původ daného rozhodnutí, o jehož výkon se žádá v Německu.

43. A konečně, zatřetí si kladu otázku, zda lze účel tohoto ustanovení německého práva sladit s jeho použitím, které nezohledňuje přeshraniční kontext a původ rozhodnutí o zajišťovacím zabavení majetku.

2. Vztah mezi vykonatelností rozhodnutí a omezením účinného výkonu

44. Podle vyjádření Komise sice v německém právu zajišťovací zabavení majetku ztrácí právní platnost z důvodu uplynutí lhůty, avšak tak tomu není v případě italských právních předpisů, které stanoví, že pouze formální zrušení tohoto zajišťovacího zabavení majetku je zbavuje veškeré právní platnosti. Kromě toho, zatímco podle německých právních předpisů se nedodržení této lhůty zohlední i bez návrhu, podle italských právních předpisů se musí sám odpůrce dovolávat uplynutí této lhůty. Výkon zajišťovacího zabavení majetku podle italských právních předpisů je tedy podle Komise nadále v zásadě možný i po uplynutí dané lhůty.

45. Je tedy možné, že vykonatelnost rozhodnutí o zajišťovacím zabavení majetku, která je podle článku 38 nařízení č. 44/2001 podmínkou pro výkon tohoto rozhodnutí v dožádaném členském státě¹⁴, je ohrožena pokud věřitel nebude moci provést výkon tohoto rozhodnutí v Německu, bez ohledu na jeho vykonatelnost podle právních předpisů členského státu původu.

46. Tato připomínka může naznačovat skutečnost, že § 929 odst. 2 ZPO se netýká ani tak výkonu zajišťovacího opatření, jako spíše jeho vykonatelnosti, a to přinejmenším v témže rozsahu jako podobné ustanovení italského práva.

3. Vztah mezi podmínkami vydání rozhodnutí o zajišťovacím zabavení majetku a lhůtou pro podání žádosti o výkon takového opatření

47. Zajišťovací zabavení majetku představuje výjimku z obecného pravidla, podle něhož mohou být předmětem nuceného výkonu pouze pravomocná rozhodnutí přijatá po ukončení řízení ve věci samé. Proto navzdory skutečnosti, že zajišťovací zabavení majetku z důvodu svého výjimečného charakteru neuspokojuje věřitele¹⁵, lze toto opatření nařídit jen za předpokladu splnění určitých podmínek.

14 – Pokud jde o vykonatelnost zahraničního rozhodnutí, viz rozsudky ze dne 29. dubna 1999, Coursier (C-267/97, EU:C:1999:213, bod 23), a ze dne 28. dubna 2009, Apostolides (C-420/07, EU:C:2009:271, body 65 a 66). Podotýkám, že v právní vědě bylo dokonce vysloveno tvrzení, že použití ustanovení španělského práva, které stanoví lhůtu podobnou lhůtě stanovené v ustanovení § 929 odst. 2 ZPO při výkonu zahraničního rozhodnutí, není v souladu s článkem 38 nařízení č. 44/2001 v rozsahu, v němž rozhodnutí nemůže být vykonáno v dožádaném členském státě bez ohledu na vykonatelnost tohoto rozhodnutí podle právních předpisů členského státu původu. Viz Steinmetz, A., „Anwendbarkeit der Ausschlussfrist in der spanischen ZPO auch auf ausländische Vollstreckungstitel?“, *Recht der internationalen Wirtschaft*, Recht der internationalen Wirtschaft. 2009, č. 5, s. 304.

15 – Domnívám se totiž, že takové rozhodnutí o zajišťovacím zabavení majetku, o jehož výkon se žádá v původním řízení, představuje „zajišťovací opatření“ ve smyslu článku 31 nařízení č. 44/2001. Jde tedy o opatření určené k zachování skutkové nebo právní situace za účelem ochrany práv, jejichž uznání je vedle toho požadováno u soudu rozhodujícího ve věci samé. Viz rozsudek ze dne 26. března 1992, Reichert a Kockler (C-261/90, EU:C:1992:149, bod 34).

48. Ve většině právních systémů je takovou základní podmínkou jistě skutečnost, že může být znemožněn pozdější výkon rozhodnutí ve věci samé. Jak však vyplývá ze srovnávacích studií, zatímco hlavní účel zajišťovacího zabavení majetku určuje tuto obecnou podmínku, vnitrostátní právní úpravy vykazují rozdíly, pokud jde o podrobné podmínky, na jejichž základě lze vydat rozhodnutí o zajišťovacím zabavení majetku¹⁶.

49. Podmínky nařízení zajišťovacího zabavení majetku jsou totiž určovány legislativním záměrem členských států při hledání rovnováhy mezi zájmy věřitelů a dlužníků. Zavedení lhůty pro podání žádosti o výkon zajišťovacího opatření věřitelem je také důsledkem tohoto vyvažování zájmů.

50. Z žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce vyplývá, že účelem sledovaným § 929 odst. 2 ZPO je ochrana dlužníka. Přesněji řečeno, podle předkládajícího soudu má toto ustanovení zabránit tomu, aby rozhodnutí, která byla přijata na základě zkráceného řízení o předběžném opatření, zůstávala vykonatelná, a tudíž mohla být předmětem nucenému výkonu, během relativně dlouhého období a navzdory možné změně okolností. Ve stejném duchu německá vláda na jednání uvedla, že lhůta stanovená v § 929 odst. 2 ZPO má za cíl zabránit tomu, aby rozhodnutí o zajišťovacím zabavení majetku mohlo být vykonáno po uplynutí jednoho měsíce, i když se okolnosti podstatně změnily.

51. Navíc dokonce i část právní vědy, která dospěla k závěru, že zásadní rozdíly jsou charakteristické především pro účinky zajišťovacích opatření, zatímco podmínky nařízení těchto opatření jsou mnohem více podobné¹⁷, se domnívá, že tyto podmínky poukazují na skutečnost, že zajišťovací opatření jsou neodmyslitelně spjata s řízeními, v rámci kterých jsou vydána¹⁸. Lze tedy dospět k závěru, že v přeshraničním kontextu existuje takové propojení mezi rozhodnutím o zajišťovacím zabavení majetku a právní úpravou členského státu původu.

52. Z tohoto pohledu navíc platí, že zavedení takové lhůty, jako je lhůta stanovená v § 929 odst. 2 ZPO, zákonodárcem je do jisté míry srovnatelné se situací, kdy by soud ve svém rozhodnutí upřesnil lhůtu, během níž mají být provedeny konkrétní kroky ze strany věřitele. Pokud by rozhodnutí obsahovalo takové zpřesnění, bylo by nepochybně nedílnou součástí tohoto rozhodnutí.

53. Domnívám se tudíž, že takovou lhůtu, jako je lhůta stanovená v § 929 odst. 2 ZPO nelze oddělit od podmínek, za kterých může být nařízeno zajišťovací zabavení majetku, a obecně ani od právních předpisů členského státu původu. Takovou lhůtu proto nelze použít v rámci výkonu zahraničních rozhodnutí v Německu jako normu *legis fori* týkající se samotného výkonu rozhodnutí¹⁹.

16 – V tomto smyslu viz GOLDSTEIN S, „Recent Developments and Problems in the Granting of Preliminary Relief: a Comparative Analysis“, *Revue hellénique de droit international*, 1987–1988, roč. 40 a 41, s. 13. Podle mého názoru se podmínky, za kterých lze vydat rozhodnutí o zajišťovacím zabavení majetku, liší zejména z hlediska charakteru a závažnosti nebezpečí, které by vzniklo v případě neexistence zajištění. V německém právu viz například § 917 ZPO, který uvádí, že rozhodnutí o zajišťovacím zabavení majetku může být vydáno, pokud není možné nebo je značně obtížné provést výkon konečného rozhodnutí, přičemž tato druhá podmínka je v právní vědě popsána jako „mnohem konkrétnější“ podmínka. Viz Cuniberti, G., *Les mesures conservatoires portant sur des biens situés à l'étranger*, LGDJ, Paříž, 2000, s. 267. Podobná podmínka je stanovena například v polském právu v § 730¹ odst. 2 Kodeks postępowania cywilnego (občanského soudního řádu) ze dne 17. listopadu 1964 (Dz. U. 2014, položka 101). Pokud jde o italské právo, článek 671 codice di procedura civile (občanského soudního řádu) uvádí, že zajišťovací zabavení majetku lze nařídit, pokud existuje riziko v souvislosti s vymáháním pohledávky (*periculum in mora*). Ustanovení § 671 tohoto zákoníku tedy výslovně neuvádí případy, kdy by mohla neexistence zajišťovacího zabavení majetku způsobit potíže při výkonu konečného rozhodnutí. K zajišťovacímu zabavení majetku v italském právu viz také Cristofaro, M., „National Report – Italy“, in Harsági, V., Kengyel, M. (pod jeho vedením), *Grenzüberschreitende Vollstreckung in der Europäischen Union*, Sellier, Mnichov, 2011, s. 119. Plně si však uvědomuji, že je třeba vzít v úvahu skutečnost, že podmínky nařízení zajišťovacího zabavení majetku uváděné v právních textech jsou předmětem vývoje judikatury, která může rozšířit nebo omezit rozdíly mezi právními systémy členských států.

17 – Cuniberti, G., *Les mesures conservatoires portant sur des biens situés à l'étranger*, LGDJ, Paříž, 2000, s. 267

18 – Cuniberti, G., viz tamtéž, s. 255. Pokud jde o zajišťovací opatření obecně, aniž byla zmíněna otázka rozmanitosti podmínek jejich nařízení, v tomto smyslu viz Hess, B., „The Brussels I Regulation: Recent Case Law of the Court of Justice and the Commission's Proposed Recast“, *Common Market Law Review* 2012, s. 1098.

19 – V tomto smyslu viz Wittmann, J., „BGH, 11.05.2017 – V ZB 175/15: Anwendbarkeit der Vollziehungsfrist aus § 929 Abs. 2 ZPO bei Vollstreckung ausländischer Titel nach Maßgabe der EuGVVO“, *Zeitschrift für Internationales Wirtschaftsrecht* 2018, č. 1, s. 42, který však klade důraz na skutečnost, že časové omezení stanovené v § 929 odst. 2 ZPO se nezakládá na samotném vykonávacím řízení, ale na zrychleném řízení směřujícím k výkonu rozhodnutí.

4. Účel ustanovení, které stanoví lhůtu pro podání žádosti o výkon opatření k zajišťovacímu zabavení majetku

54. Připomínám, že z žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce vyplývá, že hlavním cílem § 929 odst. 2 ZPO je zaručit, aby zajišťovací opatření nebyla vykonávána po relativně dlouhé době a navzdory možné změně okolností. Kromě toho z předkládacího usnesení, jakož i z vysvětlení německé vlády vyplývá, že pokud jde o zahraniční rozhodnutí, tato lhůta se počítá od data, kdy bylo prohlášení vykonatelnosti oznámeno věřiteli.

55. Věřitel však není povinen podat žádost o prohlášení vykonatelnosti rozhodnutí o zajišťovacím zabavení majetku neprodleně po získání takového rozhodnutí v členském státě původu. Mohl by tak odložit podání takové žádosti bez ohledu na případnou změnu okolností, která nastala po získání rozhodnutí o zajišťovacím zabavení majetku.

56. Řešení, podle kterého se § 929 odst. 2 ZPO použije jako norma *legis fori* dožádaného členského státu a podle kterého se lhůta stanovená tímto ustanovením počítá od data oznámení prohlášení vykonatelnosti, by tedy umožňovalo věřiteli systematicky nezohledňovat takovou případnou změnu okolností a provést výkon zajišťovacího opatření.

57. Proto se domnívám, že použití § 929 odst. 2 ZPO v rámci výkonu zahraničních rozhodnutí nelze sladit s účelem tohoto ustanovení, tak jak ho uvádí předkládající soud a německá vláda.

58. Z této analýzy zaprvé vyplývá, že takové vnitrostátní ustanovení, jako je § 929 odst. 2 ZPO, se týká spíše vykonatelnosti rozhodnutí o zajišťovacím zabavení majetku, než jeho samotného výkonu. Zadruhé takovou lhůtu nelze uplatňovat izolovaně bez ohledu na původ rozhodnutí, o jehož výkon se žádá. Zatřetí, pokud jde o účel § 929 odst. 2 ZPO ve smyslu stanoviska předkládajícího soudu a německé vlády, toto ustanovení nemůže plnit svou úlohu, pokud by se vztahovalo na zahraniční rozhodnutí, o jejichž výkon bylo žádáno v Německu.

59. Ve světle předcházejících úvah se domnívám, že takové ustanovení vnitrostátního práva, které stanoví lhůtu pro podání žádosti o výkon rozhodnutí věřitelem, jako je ustanovení § 929 odst. 2 ZPO, nelze kvalifikovat jako procesní normu, kterou lze použít v rámci výkonu rozhodnutí o zajišťovacím zabavení majetku, které bylo vydáno v jiném členském státě, v Německu.

C. K rovnocennosti účinků vnitrostátních a zahraničních rozhodnutí

60. Podle ustálené judikatury na jedné straně neexistuje žádný důvod přiznat rozhodnutí vydanému v členském státě při jeho výkonu v jiném členském státě práva, která mu nepřísluší v členském státě původu²⁰. Toto je obecně nazýváno jako doktrína „rozsahu účinků“²¹. Z rozsudku *Health Service Executive*²² vydaného v souvislosti s nařízením (ES) č. 2201/2003²³, který je ale podle mého názoru použitelný i na nařízení č. 44/2001, vyplývá, že toto omezení je třeba chápat zejména v tom smyslu, že zahraniční rozhodnutí může sloužit jako základ pro výkon v dožádaném členském státě pouze v mezích, které vyplývají ze samotného rozhodnutí.

61. Na druhé straně neexistuje žádný důvod přiznat takovému rozhodnutí účinky, které by nemělo rozhodnutí téhož druhu vydané přímo v dožádaném členském státě²⁴. Toto omezení účinků rozhodnutí, která mají být vykonána v dožádaném členském státě, je označováno jako „doktrína rovnocennosti účinků“²⁵.

62. S přihlédnutím k této judikatuře má německá vláda za to, že za účelem zajištění rovnocennosti zacházení se zahraničními a vnitrostátními rozhodnutími by měl být § 929 odst. 2 ZPO používán při výkonu rozhodnutí o zajišťovacím zabavení majetku podle italského práva v Německu.

63. S tímto názorem nesouhlasím. Stejně jako Komise mám za to, že stanovisko německé vlády nezohledňuje některé aspekty přeshraničního charakteru věci projednávané v původním řízení, ani důsledky použití § 929 odst. 2 ZPO v rámci takové věci. Kromě toho se domnívám, že toto stanovisko je založeno na neúplném chápání judikatury Soudního dvora.

1. K případné nejednotnosti mezi procesními pravidly členského státu původu a dožádaného členského státu

a) Vymezení problematiky

64. Z předkládacího usnesení, jakož i ze stanoviska německé vlády předneseného na jednání vyplývá, že ve vnitrostátních situacích, kdy jsou rozhodnutí o zajišťovacím zabavení majetku vydávána a následně i vykonávána německými orgány, může věřitel, který nedodržel lhůtu stanovenou v § 929 odst. 2 ZPO, neprodleně znovu dosáhnout zajišťovacího zabavení majetku.

20 – V tomto smyslu podle Bruselské úmluvy viz rozsudek ze dne 4. února 1988, *Hoffmann* (145/86, EU:C:1988:61, bod 11). Pokud jde o nařízení č. 44/2001, viz rozsudky ze dne 28. dubna 2009, *Apostolides* (C-420/07, EU:C:2009:271, bod 66); ze dne 13. října 2011, *Prism Investments* (C-139/10, EU:C:2011:653, bod 40); jakož i ze dne 15. listopadu 2012, *Gothaer Allgemeine Versicherung* a další (C-456/11, EU:C:2012:719, bod 34).

21 – V tomto smyslu viz De Miguel Asensio, P. A., „Recognition and Enforcement of Judgments in Intellectual Property Litigation: the Clip Principles“, in Basedow, J., Kono, T., et Metzger, A. (pod jeho vedením), *Intellectual Property in the Global Arena – Jurisdiction, Applicable Law, and the Recognition of Judgments in Europe, Japan and the US*, Mohr Siebeck, Tübingen, 2010, s. 251; Requejo Isidro, M., „The Enforcement of Monetary Final Judgments Under the Brussels Ibis Regulation (A Critical Assessment)“, in V. Lazić, Stuij S. (pod jeho vedením), *Brussels Ibis Regulation: Changes and Challenges of the Renewed Procedural Scheme*, Springer, La Haye, 2017, s. 88.

22 – Rozsudek ze dne 26. dubna 2012, *Health Service Executive* (C-92/12 PPU, EU:C:2012:255, body 141 a 143).

23 – Nařízení Rady ze dne 27. listopadu 2003 o příslušnosti a uznávání a výkonu rozhodnutí ve věcech manželských a ve věcech rodičovské zodpovědnosti a o zrušení nařízení (ES) č. 1347/2000 (Úř. věst. 2003, L 338, s. 1; Zvl. vyd. 19/06, s. 243).

24 – Viz rozsudky ze dne 28. dubna 2009, *Apostolides* (C-420/07, EU:C:2009:271, bod 66), a ze dne 13. října 2011, *Prism Investments* (C-139/10, EU:C:2011:653, bod 40). Je třeba poznamenat, že toto omezení účinků přiznaných zahraničnímu rozhodnutí bylo zavedeno v judikatuře Soudního dvora mnohem později než první omezení, které se týká doktríny rozsahu účinků a kterému se věnoval již rozsudek ze dne 4. února 1988, *Hoffmann* (145/86, EU:C:1988:61, bod 11). Podotýkám, že generální advokát M. Darmon ve svém stanovisku předneseném ve věci, která vedla k vydání uvedeného rozsudku, také uvažoval o tomto druhém omezení. Domníval se, že toto omezení vyjadřovalo potřebu sjednotit výklad a snahu zabránit nadměrnému uplatňování doložky o veřejném pořádku. Viz stanovisko generálního advokáta M. Darmona ve věci *Hoffmann* (145/86, nezveřejněné, EU:C:1987:358, bod 20). Tyto úvahy se však nepromítly do rozsudku Soudního dvora.

25 – Viz publikace citované v poznámce čarou na straně 21.

65. Avšak za předpokladu, že se § 929 odst. 2 ZPO v přeshraničním kontextu použije jako pravidlo *legis fori* dožádaného členského státu, neexistuje žádná jasná odpověď na otázku, jak musí věřitel postupovat, pokud nedodržel lhůtu stanovenou tímto ustanovením.

66. Zdá se mi příznačné, že ani předkládající soud, ani německá vláda nezastávaly názor, podle kterého by mohl věřitel znovu podat žádost o prohlášení vykonatelnosti v Německu s cílem obnovit lhůtu stanovenou v § 929 odst. 2 ZPO. Kladu si otázku, zda by takové řešení neodporovalo duchu § 929 odst. 2 ZPO. V každém případě by takové obnovování žádosti umožňovalo na základě téhož rozhodnutí neomezeně oddalovat datum zápisu hypotéky k zajištění pohledávky. Podle mého názoru by taková možnost byla v rozporu s logikou tohoto ustanovení.

67. Poznamenávám, že v odpovědi na otázku položenou na jednání německá vláda prohlásila, že věřitel by mohl znovu podat žádost o zajišťovací zabavení majetku v členském státě původu, pokud uplynuly rovněž lhůty stanovené v tomto členském státě. Naproti tomu Komise uvedla, že v projednávané věci věřitel nemohl požádat o druhé rozhodnutí v Itálii, neboť původní rozhodnutí o zajišťovacím zabavení majetku vydané orgány tohoto členského státu bylo stále vykonatelné z důvodů uvedených v bodě 44 tohoto stanoviska.

68. Z těchto vyjádření vyplývá, že věřitel, který nedodržel lhůtu stanovenou v § 929 odst. 2 ZPO, by se pravděpodobně musel obrátit na soudy členského státu původu, kterými jsou v projednávané věci italské soudy, aby mohl získat druhé rozhodnutí o zajišťovacím zabavení majetku.

b) Vztah mezi procesními normami členského státu původu a procesními normami dožádaného členského státu

69. Bez ohledu na tyto úvahy se domnívám, že analýza týkající se předběžné otázky předložené Soudnímu dvoru by se neměla omezovat pouze na kontext projednávané věci. V projednávané věci bylo rozhodnutí, o jehož výkon bylo žádáno v Německu, vydáno podle italského práva, které stanoví lhůtu v zásadě podobnou lhůtě, která je stanovena v § 929 odst. 2 ZPO. Domnívám se však, že tytéž pochybnosti ohledně použití naposled uvedeného ustanovení v rámci výkonu zajišťovacího opatření, které bylo prohlášeno za vykonatelné v Německu, by se objevily i ve vztahu k jakémukoli rozhodnutí o zajišťovacím zabavení majetku vydanému v jiných členských státech.

70. Ač se nechci vyjadřovat k současné situaci navrhovatelky ve vztahu k italskému právu, mám dojem, že v takové situaci, jako je situace dotčená ve věci v původním řízení, je věřitel na podporu své druhé žádosti podané k orgánům členského státu původu v zásadě povinen přinejmenším znovu prokázat hodnověrnost okolností, na základě kterých lze vydat rozhodnutí o zajišťovacím zabavení majetku. Proto nepůjde o druhé vydání téhož rozhodnutí, nýbrž o přijetí nového rozhodnutí, kterému bude předcházet nové posouzení všech podmínek, které by měly být splněny, aby mohlo být nařízeno zajišťovací zabavení majetku.

71. Navíc nelze *bez dalšího* vyloučit možnost, že právní předpisy členského státu původu nestanoví z různých důvodů skutečnou možnost podat novou žádost o rozhodnutí. Například z pohledu orgánů členského státu původu může být nová žádost nepřípustná, dokud nedojde ke zrušení předchozího rozhodnutí nebo ke ztrátě jeho právní platnosti z jiných důvodů²⁶.

26 – Navíc by se mohlo ukázat, že přijetí druhého rozhodnutí o zajišťovacím zabavení majetku v členském státě původu povede ke zrušení předchozího rozhodnutí. Takže v situaci, kdy věřitel na základě tohoto rozhodnutí již dříve zajistil majetek dlužníka nacházející se v členském státě původu, by přijetí druhého rozhodnutí mohlo zmařit účinky tohoto zajišťovacího zabavení majetku.

72. V některých případech by tak se mohlo ukázat, že použití podmínek stanovených v dožádaném členském státě, tj. v projednávané věci lhůty stanovené v § 929 odst. 2 ZPO, při výkonu rozhodnutí vydaného v jiném členském státě povede k bezvýchodné situaci. Věřitel, který nedodržel lhůtu uvedenou v tomto ustanovení, by již zejména nemohl provést výkon tohoto rozhodnutí v Německu a současně by nemohl požádat o nové rozhodnutí před orgány členského státu původu.

2. K zachování užitečného účinku nařízení č. 44/2001

a) Připomenutí judikatury týkající se zachování užitečného účinku nařízení č. 44/2001

73. Připomínám, že pokud jde o ustanovení Bruselské úmluvy, Soudní dvůr uvedl, že použití procesních pravidel dožádaného členského státu nesmí narušovat užitečný účinek systému stanoveného touto úmluvou²⁷. V rozsudcích, které patří do tohoto proudu judikatury, Soudní dvůr rovněž uvedl, že pokud jde konkrétně o vnitrostátní normy upravující výkon jako takový, použití procesních norem dožádaného členského státu v rámci výkonu by nemělo narušit užitečný účinek systému podle Bruselské úmluvy v oblasti prohlášení vykonatelnosti tím, že by mařilo dodržování zásad stanovených v této oblasti, ať už výslovně či implicitně, samotným nařízením č. 44/2001²⁸. Následně Soudní dvůr potvrdil použitelnost této judikatury na nařízení č. 44/2001²⁹.

74. Kromě toho podotýkám, že tento přístup inspiroval rovněž judikaturu týkající se příkazů, které zakazují smluvní straně podat žalobu k soudu členského státu nebo pokračovat v příslušném řízení. Soudní dvůr měl totiž za to, že tyto soudní zákazy mohou omezit používání norem týkajících se pravomoci a zbavit užitečného účinku zvláštní mechanismy v případech litispendence a souvisejících nároků³⁰. Soudní dvůr dále rozhodl, že takové příkazy vydané v rámci rozhodčího řízení brání soudu jiného členského státu ve výkonu jeho pravomocí, které mu přiznává nařízení č. 44/2001, a tím uzavírají navrhovateli přístup ke státnímu soudnímu orgánu, na který se obrátil podle norem týkajících se příslušnosti stanovených tímto nařízením, čímž ho zbavují formy soudní ochrany, na kterou má nárok³¹.

b) Konkrétní použití judikatury týkající se zachování užitečného účinku nařízení č. 44/2001

75. Pokud jde o zajišťovací opatření, domnívám se, že skutečnost, že použití takové normy, jako je § 929 odst. 2 ZPO, na zahraniční rozhodnutí o zajišťovacím zabavení majetku, může vést k bezvýchodné situaci, jak jsem uvedl výše v bodech 71 a 72 tohoto stanoviska, může narušit užitečný účinek systému nařízení č. 44/2001.

27 – Pokud jde o procesní ustanovení upravující rozsah přezkumu prováděného kasačním soudem, viz rozsudek ze dne 15. listopadu 1983, Duijnste (288/82, EU:C:1983:326, body 13 a 14). Pokud jde o procesní normy týkající se přípustnosti návrhů, viz rozsudek ze dne 15. května 1990, Hagen (C-365/88, EU:C:1990:203, body 21 a 22).

28 – Viz rozsudky ze dne 3. října 1985, Capelloni a Aquilini (119/84, EU:C:1985:388, bod 21), a ze dne 4. února 1988, Hoffmann (145/86, EU:C:1988:61, bod 29).

29 – Viz rozsudek ze dne 28. dubna 2009, Apostolides (C-420/07, EU:C:2009:271, bod 69).

30 – Viz rozsudek ze dne 27. dubna 2004, Turner (C-159/02, EU:C:2004:228, body 29 a 30).

31 – Viz rozsudek ze dne 10. února 2009, Allianz a Generali Assicurazioni Generali (C-185/07, EU:C:2009:69, bod 31).

76. Sice mám stejně jako Komise za to, že nelze vyloučit, že v takové situaci, jako je situace dotčená ve věci v původním řízení, věřitel bude moci podle článku 31³² nařízení č. 44/2001 požádat o zajišťovací opatření před orgány dožádaného členského státu. Tento věřitel se však ocitne v nevýhodné situaci, neboť by se musel obrátit na soudy jiného členského státu se všemi důsledky, které z toho vyplývají³³. To podle mého názoru potvrzuje možnost nastolení bezvýhodné situace v důsledku použití § 929 odst. 2 ZPO v rámci výkonu zahraničního rozhodnutí.

77. V takovém případě by se na jedné straně mohlo ukázat, že soudy členského státu, které jsou příslušné rozhodovat ve věci samé, nemohou věřiteli zaručit soudní ochranu, na kterou má nárok v stadiu řízení, které vede k přijetí konečného rozhodnutí. Na druhé straně dojde k narušení pravomoci těchto soudů, která se zakládá na ustanoveních nařízení č. 44/2001, pokud by měl věřitel povinnost obrátit se na soudy jiného členského státu za účelem podání žádosti o vydání rozhodnutí o zajišťovacím zabavení majetku, přestože si právem přál podat tuto žádost k soudu, který má pravomoc rozhodovat ve věci samé.

78. Proto se s ohledem na judikaturu týkající se zachování užitečného účinku nařízení č. 44/2001 domnívám, že taková norma dožádaného členského státu, jako je § 929 odst. 2 ZPO, nemá být použita při výkonu rozhodnutí o zajišťovacím zabavení majetku vydaných v jiných členských státech.

c) Mezitímní závěry

79. Připomínám, že z výše uvedených úvah vyplývá, že takové ustanovení, jako je § 929 odst. 2 ZPO, nelze považovat za normu v oblasti samotného výkonu zahraničních rozhodnutí podle nařízení č. 44/2001³⁴.

80. I za předpokladu, že by toto ustanovení mělo být kvalifikováno jako ustanovení *legis fori* dožádaného členského státu v oblasti samotného výkonu rozhodnutí, nelze je použít v rámci výkonu zahraničních rozhodnutí v Německu, neboť by to mohlo narušit užitečný účinek tohoto nařízení.

81. Podle mého názoru navíc systematika a účinky použití judikatury týkající se zachování užitečného účinku nařízení č. 44/2001 připomínají řešení, které nedávno přijal Soudní dvůr ve své judikatuře týkající se nařízení (EU) č. 650/2012³⁵. Z této judikatury vyplývá, že kvalifikování vnitrostátních ustanovení pro účely jejich uplatnění v situacích, na které se vztahuje nařízení č. 650/2012, nemůže bránit dosažení cílů tohoto nařízení, ani užitečnému účinku jeho ustanovení³⁶. Užitečný účinek aktu unijního práva, který se týká soudní spolupráce v občanských věcech, tudíž může mít vliv na autonomní kvalifikaci vnitrostátních ustanovení spadajících do oblasti jeho působnosti, provedenou pro účely použití tohoto aktu. Podobně ani ustanovení § 929 odst. 2 ZPO by nemělo být považováno za normu v oblasti samotného výkonu rozhodnutí, neboť může narušit užitečný účinek nařízení č. 44/2001.

32 – Podle článku 31 nařízení č. 44/2001 lze předběžná nebo zajišťovací opatření, která jsou upravena právem jednoho členského státu, u soudů tohoto státu navrhnout i tehdy, kdy je pro rozhodnutí ve věci samé příslušný na základě tohoto nařízení soud jiného členského státu.

33 – V každém případě by šlo o novou žádost založenou na současných okolnostech a znovu posuzovanou soudními orgány jiného členského státu. Kromě toho lze požadovat pouze opatření stanovená právem tohoto členského státu. Navíc by byl věřitel povinen dodržet postup zavedený právními předpisy tohoto členského státu. V této souvislosti je třeba poznamenat, že podle smluvních států Bruselské úmluvy se normy upravující vnitrostátní řízení o předběžném opatření mohou lišit více než normy upravující řízení ve věci samé. V tomto smyslu viz rozsudek ze dne 6. června 2002, Italian Leather (C-80/00, EU:C:2002:342, bod 42).

34 – Viz body 33 až 59 tohoto stanoviska.

35 – Nařízení Evropského parlamentu a Rady ze dne 4. července 2012 o příslušnosti, rozhodném právu, uznávání a výkonu rozhodnutí a přijímání a výkonu veřejných listin v dědických věcech a o vytvoření evropského dědického osvědčení (Úř. věst. 2012, L 201, s. 107).

36 – Viz rozsudek ze dne 1. března 2018, Mahnkopf (C-558/16, EU:C:2018:138). Viz rovněž mé stanovisko přednesené ve věci Mahnkopf (C-558/16, EU:C:2017:965, body 101 a 102). V tomto smyslu viz rovněž rozsudek ze dne 12. října 2017, Kubicka (C-218/16, EU:C:2017:755, bod 56).

D. K dopadu zrušení řízení o vykonatelnosti v rámci nařízení č. 1215/2012 na předchozí úvahy

82. Tato žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výlučně nařízení č. 44/2001. Předkládající soud se nicméně domnívá, že projednávaná předběžná otázka vyvstává stejným způsobem v rámci nařízení č. 1215/2012. Zúčastněné strany se navíc ve svých vyjádřeních přednesených na jednání rovněž odvolávaly na toto nařízení.

83. V tomto ohledu se domnívám, že poznatky vyvozené z nařízení č. 1215/2012 nemohou zpochybnit výše uvedené úvahy.

84. Zprvce nařízení č. 44/2001 sice výslovně neupravuje otázku úlohy *legis fori* dožádaného členského státu v rámci výkonu zahraničních rozhodnutí, avšak nařízení č. 1215/2012 stanoví v čl. 41 odst. 1 zejména to, že zahraniční rozhodnutí budou vykonána v dožádaném členském státě *za stejných podmínek* jako rozhodnutí vydaná v tomto členském státě³⁷.

85. Bez ohledu na zrušení řízení o vykonatelnosti v rámci nařízení č. 1215/2012 však unijní zákonodárce i v rámci tohoto nařízení zachoval rozdíl mezi vykonatelností a samotným výkonem rozhodnutí, upraveným *lege fori* dožádaného členského státu³⁸.

86. Rovněž výklad provedený německou vládou – byť vede k odlišným závěrům – konstatuje, že čl. 41 odst. 1 druhá věta nařízení č. 1215/2012 stanoví zásady, které byly používány v rámci nařízení č. 44/2001. Někteří autoři jsou dále toho názoru, že toto ustanovení nařízení č. 1215/2012 kodifikuje zásady, které uvedl Soudní dvůr ve své judikatuře týkající se nařízení č. 44/2001³⁹.

87. Nic tudíž nenasvědčuje tomu, že vstup nařízení č. 1215/2012 v platnost by mohl mít vliv na kvalifikaci takového ustanovení, jako je § 929 odst. 2 ZPO.

88. Zadruhé se domnívám, že problém bezvýhodné situace nastalé v důsledku použití takové vnitrostátní normy, jako je § 929 odst. 2 ZPO, jakožto normy dožádaného členského státu, by vznikl stejně tak podle nařízení č. 1215/2012. V důsledku toho by měla být použita judikatura týkající se zachování užitečného účinku nařízení 1215/2012⁴⁰.

89. Z těchto důvodů se domnívám, že ani poznatky vyvozené ze zrušení řízení o vykonatelnosti, ani poznatky vyplývající ze zavedení takového ustanovení, jako je čl. 41 odst. 1 nařízení č. 1215/2012, nemohou odůvodnit tvrzení, podle kterého by v rámci režimu nařízení č. 44/2001 bylo možné použít takové ustanovení, jako je § 929 odst. 2 ZPO, v rámci výkonu zahraničních rozhodnutí v Německu.

37 – Kromě toho se v právní vědě uvádí, že odkaz na „stejně podmínky“ v čl. 41 odst. 1 tohoto nařízení se netýká pouze úlohy *legis fori*, ale rovněž stanovuje zásadu zákazu diskriminace zahraničních rozhodnutí. V tomto smyslu viz Grzegorzczak, P., „Wykonywanie w Polsce orzeczeń pochodzących z państw członkowskich Unii Europejskiej objętych reżimem automatycznej wykonalności“, in Marciniak, A. (pod jeho vedením), *Egzekucja sądowa w świetle przepisów z zakresu międzynarodowego postępowania cywilnego*, Currenda, Sopot, 2015, s. 142. Navíc odkaz na „stejně podmínky“ se nachází také v čl. 47 odst. 2 nařízení č. 2201/2003. V rozsudku ze dne 1. července 2010, Povse (C-211/10 PPU, EU:C:2010:400) se Soudní dvůr domníval, že tento odkaz je třeba vykládat restriktivně. Podle Soudního dvora se tento odkaz může týkat jen procesních postupů, podle kterých se má uskutečnit výkon. Kromě toho, tento odkaz nemůže být v žádném případě meritorním důvodem k napadení dotčeného rozhodnutí v důsledku skutečnosti, že okolnosti se po jeho přijetí změnily. Uvedený důvod tak byl založen na stejné logice jako § 929 odst. 2 ZPO, konkrétně podle předkládajícího soudu a německé vlády na tom, aby zabránil výkonu z důvodu případné změny okolností.

38 – V tomto smyslu viz Cuniberti, G., Rueda, I., „European Commentaries on Private International Law“, vyd. I, *Brussels Ibis Regulation-Commentary*, Magnus, U., a Mankowski, P. (pod jeho vedením), Otto Schmidt, Kolín, 2016, s. 846; Hartley, T., *Civil Jurisdiction and Judgments in Europe. The Brussels I Regulation, the Lugano Convention, and the Hague Choice of Court Convention*, Oxford University Press, Oxford, 2017, s. 302; Kramer, X., „Cross-Border Enforcement and the Brussels I-bis Regulation: Towards a New Balance between Mutual Trust and National Control over Fundamental Rights“, *Netherlands International Law Review*, 2013, č. 60(3), s. 360; Nuyts, A., „La refonte du règlement Bruxelles I“, *Revue critique de droit international privé*, 2013, č. 1, s. 1 a násl., bod 15.

39 – Kramer, X., viz výše, s. 360.

40 – Viz body 73 až 77 tohoto stanoviska.

90. Závěrem lze říci, že ustanovení, které zaprvé nespadá do oblasti výkonu zahraničního rozhodnutí, nýbrž spíše do oblasti působnosti řízení o vykonatelnosti⁴¹, a zadruhé jeho použití při výkonu rozhodnutí narušuje užitečný účinek systému nařízení č. 44/2001, nepředstavuje pravidlo *legis fori* dožádaného členského státu v oblasti výkonu⁴². Tyto úvahy nelze zpochybnit poznatky získanými z analýzy nařízení č. 1215/2012. Toto nařízení nezměnilo ani logiku, ani zásady, které upravují meze používání *legis fori* dožádaného členského státu.

VI. Závěry

91. Na základě výše uvedených úvah navrhuji Soudnímu dvoru, aby na předběžnou otázku položenou Bundesgerichtshof (Spolkovým soudním dvorem, Německo) odpověděl takto:

„Nařízení Rady (ES) č. 44/2001 ze dne 22. prosince 2000 o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech a zejména jeho čl. 38 odst. 1 musí být vykládány v tom smyslu, že brání použití takového ustanovení práva dožádaného členského státu, jako je ustanovení dotčené ve věci v původním řízení, které stanoví lhůtu pro podání žádosti o výkon rozhodnutí o zajišťovacím zabavení majetku, v rámci samotného výkonu rozhodnutí o zajišťovacím zabavení majetku vydaného v jiném členském státě.“

41 – Viz body 33 až 59 tohoto stanoviska.

42 – Viz body 75 až 77 tohoto stanoviska.